

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v dedičskej veci po poručiťke **T. R.R.**, zomrelej **X.**, naposledy bytom v **H.H.**, vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp.zn. 11D 97/2009, o dovolaní dedičov **1/ D. R.**, **2/ Z. B.**, obaja bývajúci v **H.H.**, právne zastúpení advokátom JUDr. Lubomírom Hudákom, sídlom v Humennom, Mierová 87, **3/ F. R.**, bývajúceho v **Č.**, zastúpený **Z. B.**, proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 20. decembra 2012 sp.zn. 13CoD 2/2012, 13CoD 3/2012, takto

r o z h o d o l :

Konanie o dovolaní dediča **F. R.** **z a s t a v u j e .**

Dovolanie dedičov **D. R.** a **Z. B.** **o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd v Humennom uznesením z 30. marca 2012 č.k. 11 D 97/2009-123, Dnot 23/2009 určil všeobecnú hodnotu dedičstva po poručiťke v sume 20 000 €, pasíva v sume 0 € a čistú hodnotu dedičstva v sume 20 000 €; a vypořiadal dedičstvo tak, že majetok patriaci do dedičstva, ktorý pozostával z rodinného domu č.s. **X** v **H.**, postaveného na parc. č. **Y**, spolu s príslušenstvom a parc. **CKN** č. **X** zastavané plochy a nádvorí o výmere 686 m², parc. **CKN** č. **X** záhrady o výmere 418 m², ktoré nehnuteľnosti sú zapísané na **LV** č. **X.**, kat. územie **H.**, pod **B 1** v podiele 5/10-in, v hodnote schválenej účastníkmi 20000 € nadobudnú:

- **D. R.R.R.**, r.č. **X.**, trvale bytom **H.**
- **M. H.H.**, r.č. **X.**, trvale bytom **H.**
- **F. R.R.R.**, r.č. **X.**, trvale bytom **P.**
- **Z. B.B.**, r.č. **X.**, trvale bytom **H.**
- **S. R.R.R.**, r.č. **X.**, trvale bytom **H.**, všetci rovnakým dielom po 1/5 v pomere k

vlastníckemu podielu poručiťky, resp. po 1/10 k celku.

Súdnemu komisárovi priznal odmenu vo výške 222,50 €, náhradu hotových výdavkov 20 €, spolu bez DPH 242,50 €, 20 % DPH vo výške 48,50 €, spolu s DPH 291 €, ktorú zaplatia nadobúdatelia, všetci po 58,20 €, na účet notárskeho úradu v Tatra Banke a.s. H., č. účtu X., var. symbol Dnot 23/2009, v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia. Rozhodol tak s odôvodnením, že rozsudkom Okresného súdu H. z 3. mája 2010 č.k.17C 122/2009-107 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 15. februára 2011 sp.zn. 5 Co 77/2010 bolo určené, že M. H. a S. R. sú dedičmi po poručiťke T. R. Keďže medzi dedičmi nedošlo k dohode, vypořiadal súd dedičstvo podľa zákonných podielov tak, ako je uvedené vo výroku uznesenia.

Krajský súd v Prešove na odvolanie dedičov D. R. a Z. B. uznesením z 20. decembra 2012 sp.zn. 13CoD 2/2012, 13CoD 3/2012 potvrdil napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.). Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so skutkovými aj právnymi závermi súdu prvého stupňa a odkázal na zdôvodnenie napadnutého uznesenia. K odvolacím dôvodom dedičov doplnil, že M. H. a S. R. boli zahrnutí do dedičského konania ako dedičia na základe právoplatných súdnych rozhodnutí, preto bolo odvolanie ďalších dedičov nedôvodné.

Uvedené rozhodnutie odvolacieho súdu napadli dovolaním dedičia D. R., Z. B. a F. R. (ďalej aj „dovolatelia,“), ktoré doplnili podaniami zo 7. januára 2014 a 20. januára 2014. Domáhali sa, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnili ustanovením § 237 písm. f/ O.s.p. (účastníkovi bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom). Odňatie možnosti konať videli dovoľatelia v tom, že neboli v rámci celého konania vôbec vypočutí k svojim tvrdeniam a predloženým dôkazom, čím došlo k porušeniu ich práv vyplývajúcich z čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Dovolatelia poukázali na to, že nesúhlasili s podstatnou skutočnosťou pre ukončenie dedičského konania, a to sumou 20 000 €, ktorou bola ohodnotená nehnuteľnosť patriaca do dedičstva. Dovolateľ D. R. uviedol, že spolu so sestrou financoval a staval dom, preto notár do dedičstva zahrnul aj to, čo oni nadobudli a kúpili. Okresný súd sa touto skutočnosťou nezaoberal napriek ich odvolaniu. Odvolaciemu súdu vytýkali rozpor v odôvodnení jeho uznesenia, kde na jednej strane uviedol,

že hodnota dedičstva bola účastníkmi konania schválená a na druhej strane, že odvolatelia s touto cenou nesúhlasili.

K dovolaniu sa vyjadril S. R. s tým, že rešpektuje rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) predovšetkým skúmal, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať o dovolaní dediča F. R. a zistil, že tieto podmienky konania nie sú splnené.

Kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (§ 103 O.s.p.).

Ak ide o nedostatok podmienky konania, ktorý možno odstrániť, súd urobí pre to vhodné opatrenia, pritom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak sa nepodari nedostatok podmienky konania odstrániť, konanie zastaví (§ 104 ods. 2 O.s.p.).

Dovolateľ v dovolacom konaní musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý za neho koná (§ 241 ods. 1 veta druhá O.s.p.).

V prípade, že dovolateľom je fyzická osoba, ktorá nemá právnické vzdelanie, musí byť v dovolacom konaní zastúpená advokátom. Povinné zastúpenie advokátom je zvláštnou podmienkou dovolacieho konania týkajúcou sa dovolateľa. Účelom je, aby účastníkovi, ktorý sám právnické vzdelanie nemá, bola poskytnutá kvalifikovaná právna pomoc a aby dovolanie vyhovovalo požiadavkám ustanovenia § 241 ods. 1 a 2 O.s.p.

V danej veci bol F. R. zastúpený na základe plnej moci z 27. apríla 2009 fyzickou osobou - Z. B.. Menovaná nemá právnické vzdelanie.

Okresný súd Humenné uznesením z 18. septembra 2013 č.k.11D 97/2009-182 vyzval F. R. cestou jeho splnomocnenej zástupkyne Z. B., aby v súlade s § 104 ods. 2 O.s.p. oznámil

meno a sídlo advokáta, ktorý ho bude v konaní zastupovať a poučil ho o povinnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní.

Rozhodnutím Centra právnej pomoci z 5. decembra 2013 s.z.7979/2013, r.z.57405/2013, bol Z. B. ako žiadateľke priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci a určený advokát v právnej veci dovolania vedeného v konaní pod sp.zn. 11D 97/2009. Predmetné rozhodnutie sa však dotýkalo len samotnej žiadateľky, ktorá si žiadosť o poskytnutie právnej pomoci podala.

Nedostatok podmienky povinného zastúpenia dovolateľa v dovolacom konaní je možné odstrániť tým, že si dovolateľ zvolí kvalifikovaného zástupcu a k dovolaniu pripojí jeho plnomocenstvo. Ak tak však neurobí, a to ani na výzvu súdu, súd dovolacie konanie zastaví. Nedostatok zastúpenia dovolateľa kvalifikovaným zástupcom bráni dovolaciemu súdu o veci ďalej konať. Citované ustanovenie § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p. je totiž ustanovením kogentnej povahy, ktoré nepripúšťa výnimky.

Vzhľadom k tomu, že dovolateľ F. R. do dnešného dňa nepredložil súdu plnú moc udelenú advokátovi na zastupovanie v dovolacom konaní, sám právnické vzdelanie nemá a ani ním splnomocnená zástupkyňa Z. B., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolacie konanie o jeho dovolaní podľa § 104 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243c O.s.p. zastavil z dôvodu neodstránenia procesného nedostatku podmienky dovolacieho konania, bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), riadne zastúpení (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolanie dedičov z hľadiska obsahového smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu v tej časti, ktorou potvrdil uznesenie Okresného súdu Humenné z 30. marca 2012 č.k. 11D 97/2009-123, Dnot 23/2009 o potvrdení nadobudnutia dedičstva na základe zákonných podielov. Proti uzneseniu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Keďže v prejednávanej veci je dovolaním napadnuté potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky ani jedného z rozhodnutí vymenovaných v ustanovení § 239 ods. 1, 2 O.s.p., prípustnosť dovolania z ustanovenia § 239 O.s.p. vyvodiť nemožno.

So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

Dovolatelia vo svojom dovolaní nenamietali vady konania podľa § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. a ich existenciu nezistil ani dovolací súd.

Dovolatelia v dovolaní výslovne namietali, že v konaní došlo k vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky : 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

Dovolatelia videli odňatie možnosti konať pred súdom v tom, že neboli v rámci celého konania vôbec vypočutí k svojim tvrdeniam a predloženým dôkazom, nemohli uplatňovať svoje procesné práva a tým došlo k porušeniu ich práv vyplývajúcich z čl. 48 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Obsahom práva na spravodlivý súdny proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru) je umožniť každému bez akejkolvek diskriminácie reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav, a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú

svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces ale nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04).

V zmysle § 38 ods. 1 veta prvá O.s.p. na základe poverenia súdu je notár ako súdny komisár oprávnený viesť samostatne konanie o dedičstve smerujúce k vydaniu osvedčenia o dedičstve alebo k predloženiu veci súdu na vydanie uznesenia podľa § 175zd. Podľa ods. 2 veta prvá citovaného ustanovenia notár v konaní podľa odseku 1 je oprávnený vydať rozhodnutia okrem rozhodnutí uvedených v osobitnom predpise. Úkony notára podľa odseku 1 sa považujú za úkony súdu (§ 38 ods. 5 O.s.p.).

V zmysle § 175j O.s.p. na prejednanie dedičstva nie je potrebné nariaďovať pojednávanie, ak súd potvrdí jeho nadobudnutie jedinému dedičovi, alebo ak dedičstvo pripadne štátu podľa § 462 Občianskeho zákonníka.

Notári so sídlom v obvode okresného súdu sú rovnomerne poverovaní úkonmi v konaní o dedičstve podľa rozvrhu, ktorý na návrh príslušnej notárskej komory vydá predseda krajského súdu na každý kalendárny rok (§ 175za O.s.p.).

Ak sa prejednanie dedičstva neskončilo vydaním osvedčenia o dedičstve, notár pripraví všetky potrebné podklady na vydanie uznesenia súdu a návrh na uznesenie súdu a vyúčtuje svoju odmenu a hotové výdavky. Ak podklady nie sú úplné alebo návrh na uznesenie súdu nie je po vecnej stránke správny, súd môže vec vrátiť notárovi s pokynom na doplnenie konania alebo na zmenu návrhu uznesenia; pokynom súdu je notár viazaný (§ 175zd O.s.p.)

V našom právnom poriadku dedičské konanie vychádza zo zásady tzv. obligatórneho súdneho komisariátu, teda úkony v konaní o dedičstve zásadne nevykonáva súd, ale ním poverený notár vo funkcii súdneho komisára (str.83 Komentáru k Občianskemu súdnemu poriadku, C.H.BECK, Števíček/ Fícová a kolektív). V zmysle § 38 ods.5 O.s.p. sa úkony notára ako súdneho komisára v dedičskom konaní považujú za „úkony súdu,“. Notár

ako poverený súdny komisár vedie samostatne konanie o dedičstve a v rámci neho vykonáva všetky úkony nevyhnutné k riadnemu prejednaniu a vysporiadaniu dedičstva, ktoré zákon upravuje v ustanoveniach § 175a a nasl. O.s.p. K týmto úkonom patrí aj nariadenie dedičského pojednávania v zmysle § 175j O.s.p. Podľa výsledkov konania notár buď vydá osvedčenie o dedičstve alebo pripraví a predloží podklady súdu pre vydanie rozhodnutia.

Z obsahu spisu dovolací súd zistil, že v dedičskej veci po poručiťelke T. R., prebehli pred notárom dve pojednávania, a to dňa 18. mája 2009 a dňa 20. decembra 2011, ktorých sa zúčastnili obaja dovolatelia. Podľa zápisnice z pojednávania dňa 18. mája 2009 (č.l. 34 spisu) boli prítomní účastníci oboznámení notárom s obsahom spisu a všetkými dôkaznými listinami, súčasne im bol daný priestor na vyjadrenie. Z obsahu zápisnice z pojednávania dňa 20. decembra 2011 (č.l. 120 spisu) vyplýva, že dovolatelia boli notárom opätovne vypočutí a predložili aj svoje písomné vyjadrenie k dedičskému konaniu.

Na základe uvedeného dovolací súd konštatuje, že obaja dovolatelia boli v dedičskom konaní riadne vypočutí, bol im daný priestor na vyjadrenie ako aj na predloženie dôkazných prostriedkov a mohli tak realizovať všetky svoje procesné oprávnenia priznané im občianskym súdnym poriadkom v dedičskom konaní. Dovolací súd nezistil žiadne procesné pochybenie zo strany súdu a preto boli námietky dovolateľov o odňatí ich možnosti konať pred súdom nedôvodné.

Dovolatelia ďalej namietali, že nesúhlasili s podstatnou skutočnosťou pre ukončenie dedičského konania a to sumou 20 000 €, ktorou bola ohodnotená nehnuteľnosť patriaca do dedičstva; podľa ich názoru z nej mala byť odpočítaná suma dlhov ostatných dedičov voči nim.

Podľa § 175k ods. 3 O.s.p. ak sú aktíva a pasíva medzi účastníkmi sporné, obmedzí sa súd len na zistenie ich spornosti; pri výpočte čistého majetku na ne neprihliada. Súd zistí poručiťelov majetok a jeho dlhy a vykoná súpis aktív a pasív (§ 175m veta prvá O.s.p.). Na podklade zistenia podľa § 175m určí súd všeobecnú cenu majetku, výšku dlhov a čistú hodnotu dedičstva, prípadne výšku jeho predĺženia v čase smrti poručiťela. Za všeobecnú cenu majetku určí súd sumu zhodne tvrdenú účastníkmi; ak sú tvrdenia rozdielne, vykoná súd na jej zistenie potrebné dôkazy (§ 175o ods. 1 O.s.p.).

Postup podľa § 175k ods. 3 O.s.p. prichádza do úvahy až vtedy, keď súd na základe obsahu spisu a toho, čo uviedli dedičia, „zistí“ (v zmysle sám dospeje k záveru), že v konaní prejavená odlišnosť názorov účastníkov konania alebo povaha ich tvrdení svedčí o existencii spornosti v účastníkmi tvrdených skutkových (nie právnych) okolnostiach o tom, ktoré aktíva a pasíva patria do dedičstva.

Z obsahu spisu je zrejmé, že všeobecná cena majetku zahrnutého do dedičstva po poručiťke bola určená na základe znaleckého posudku číslo 68/2001 zo 17. marca 2001 predloženého dovolateľom D. R. pri predbežnom vyšetrení vykonanom notárom dňa 23. marca 2009. Menovaný tiež uviedol, že nevie o žiadnych dlhoch zomrelého a neuplatnil si ani náklady na pohreb. Vzhľadom k tomu, že ostatní dedičia nenamietali sumu majetku určenú na základe tohto znaleckého posudku, vychádzal notár v zmysle § 175o ods. 1 O.s.p. z takto určenej ceny nehnuteľnosti. Námietky dodatočne vznesené dovolateľmi na pojednávaní dňa 20. decembra 2011 vyhodnotil notár ako nesúvisiace s predmetom dedičstva, týkajúce sa právnych vzťahov medzi dedičmi, ktoré nie sú predmetom dedičského konania. Vzhľadom k tomu, že súdny komisár dospel k záveru, že nie sú dané podmienky postupu v zmysle § 175k ods. 3 O.s.p., predložil vec súdu spolu s návrhom na vydanie uznesenia bez ďalšieho. Rovnako odvolací súd vyhodnotil tieto námietky obsiahnuté aj v podanom odvolaní dovolateľov z 24. apríla 2012 ako neopodstatnené.

Dovolací súd poukazuje na tú skutočnosť, že dovolacie námietky vznesené dovolateľmi v tomto smere (nesúhlas s určenou všeobecnou hodnotou dedičstva) v skutočnosti predstavujú reakciu dovolateľov na právoplatné rozhodnutia súdov vo veci určenia, že M. H. a S. R. sú dedičmi po poručiťke, a sú vyjadrením nespokojnosti dovolateľov vo vzťahu ku skutkovému a právnomu posúdeniu súdu vo veci vyporiadania dedičstva po poručiťke T. R.. Dovolací súd preto považuje za potrebné uviesť, že ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. dáva odňatie možnosti konať pred súdom do súvislosti výlučne s faktickou procesnou činnosťou súdu, v tom ktorom konkrétnom súdnom konaní a nie s jeho skutkovým či právnym hodnotením veci zaujatým v napadnutom rozhodnutí.

Dovolanie totiž nie je „ďalším“ odvolaním, ale je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O.s.p.) a hmotnoprávných väd (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Dovolací súd nie je

všeobecnou treťou inštanciou, v ktorej by mohol preskúmať akékoľvek rozhodnutie súdu druhého stupňa. Preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to ani v súvislosti s právnym posúdením veci, nemôže dovolací súd už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože na rozdiel od súdu prvého a druhého stupňa nemá možnosť podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní tieto dôkazy sám vykonávať, ako je zrejmé z obmedzeného rozsahu dokazovania v dovolacom konaní podľa ustanovenia § 243a ods. 2, in fine O.s.p. (arg. „dokazovanie však nevykonáva“).

Napokon dovolatelia namietali rozpor v odôvodnení uznesenia odvolacieho súdu, pretože na jednej strane odvolací súd v odôvodnení uviedol, že hodnota dedičstva bola účastníkmi konania schválená a na druhej strane, že odvolatelia s touto cenou nesúhlasili.

Z hľadiska obsahového dovolací súd vyhodnotil túto námietku ako námietku nedostatočného odôvodnenia súdneho rozhodnutia, ktorá by mohla mať za následok odňatie možnosti účastníka konať pred súdom v zmysle vady § 237 písm. f/ O.s.p.

Podľa ustálenej judikatúry ESLP vyplýva, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303- A, s.12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd tiež vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Do práva na spravodlivý súdny proces však nepatrí súčasne aj právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04) a rovnako neznamená ani to, aby účastník konania

bol pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 167 ods. 2 O.s.p. ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená vo vyššie citovanom ustanovení. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.).

Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení a preto ich nemožno považovať za nedostatočne odôvodnené.

Predovšetkým rozhodnutie súdu prvého stupňa zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, okruh účastníkov konania, výsledky predbežného vyšetrenia, citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Z rozhodnutia je tiež zrejme ako sa súd vysporiadal s námietkami dovolateľov vo vzťahu k ich nesúhlasu s dedičskými právami ostatných účastníkov konania.

V zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia skonštatoval správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvého stupňa. Postupoval tak v zmysle ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia v prípade ak sa v celom rozsahu stotožní s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. Pokiaľ dovolatelia poukazovali v dovolaní na rozpor v odôvodnení jeho rozhodnutia, ich tvrdenie je neopodstatnené, pretože odvolací súd v konštatačnej časti svojho rozhodnutia len opísal obsah odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa a obsah podaného odvolania. V samotnom odôvodnení potvrdzujúceho rozhodnutia sa však takýto rozpor nenachádza.

Na základe vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutkové a právne závery súdu prvého stupňa nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a že aj odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p.).

Keďže dovolanie dedičov D. R. a Z. B. nebolo procesne prípustné podľa ustanovenia § 239 ods. 1, 2 O.s.p. a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené, Najvyšší súd Slovenskej republiky ich dovolanie v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému tento opravný prostriedok nie je prípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

O trovách dovolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. apríla 2015

JUDr. Helena Haukvitzová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová